

A szabadság nyomában

A szabadság nyomában

HARRY és MEGHAN
egy modern királyi család

OMID SCOBIE és
CAROLYN DURAND

 21. SZÁZAD
KIADÓ

Budapest, 2020

*Ne a kitaposott ösvényt kövesd, hanem a hitedet,
így majd te hagysz nyomot*

RALPH WALDO EMERSON

TARTALOMJEGYZÉK

<i>ELŐSZÓ</i>	9
<i>BEVEZETÉS</i>	15
<i>1 Hív London</i>	21
<i>2 Harry megismerkedik Meghannel</i>	33
<i>3 Udvarlás a szavannán</i>	57
<i>4 A világ megsejt valamit</i>	76
<i>5 A herceg állja a sarat</i>	103
<i>6 Kultúrsoikk</i>	125
<i>7 Trópusi viharok</i>	136
<i>8 Elítélő hangok</i>	146
<i>9 Bumm!</i>	161
<i>10 Búcsú Torontótól</i>	172
<i>11 Az álomnégyes</i>	184
<i>12 Samantha, és hasonló bajok</i>	201

13	<i>A Thomas Markle-probléma</i>	224
14	<i>Stand by Me</i>	233
15	<i>A sussexiek bemutatása</i>	245
16	<i>Egyetlen szót se</i>	257
17	<i>Egy másfajta hercegné</i>	272
18	<i>Széthúzó testvérek</i>	288
19	<i>Berendezkedés Windsorban</i>	300
20	<i>Archie üdvözlése</i>	313
21	<i>@SussexRoyal</i>	321
22	<i>Félig bent, félig kint</i>	335
23	<i>A családi megbeszélés</i>	352
24	<i>A szabadság keresése</i>	363
	<i>A SZERZŐK JEGYZETE</i>	379
	<i>KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS</i>	381

ELŐSZÓ

Az egész egy szemvillanás alatt történt. Miközben Meghant figyeltük, ahogy végigsimít hófehér Line the Label kabátjának az övén, és a szeméből félresöpör egy huncut tincset, oldalvást a láthatóan izguló Harryre pillantott, aztán mintegy futólag a hátára tette a kezét, és bátorítón megsimogatta. Harry épp elég alkalommal állt már riporterek hada előtt, de ez most valami egészen más volt. Ezúttal nem egy jótékonysági szervezet munkáját készült propagálni, nem is a világméretű klímaváltozás fontosságára akarta felhívni a politikusok figyelmét; most valami nagyon is személyes bejelentéssel óhajtott a sajtó képviselői elé állni: azzal, hogy Meghan és ő immár jegyben járnak. Egymás kezét fogva sétáltak oda a közelben várakozó, lökdösődő fotósok serege elé.

– Ne izgulj, simán fog menni – súgta oda Meghan a hercegnek, miközben kiléptek a Kensington-palota egyik oldalbejáratán, és elindultak a hosszú lugassétányon a Sunken Garden irányába, amely vízililiomokkal borított dísztavával, színes árvácska-, tulipán- és begóniaágyásaival valaha Diána hercegné kedvenc helye volt, lévén hogy valaha neki is ez volt az otthona.

A pár eljegyzésének hivatalos bejelentése után ez kínálkozott a legnagyobb fotózási alkalomnak, amelyre alig pár perccel a kezdés előtt értem csak oda, mert az Oxfordshire-ben töltött hosszú hétvége után

hazafelé rettenetes dugóba keveredtem az autópályán. Észrevettem elől Carolynt, aki már elfoglalta helyét a királyi család mindennapi életéről tudósító szűk újságírói kör kiváltságos kis csoportjában. E válogatott társaság kipróbált tagjaiként belső információkhoz jutunk, miközben árnyékként követjük a brit királyi család legprominensebb tagjait itthon és külföldön.

Ez a kiváltság abban nyilvánul meg, hogy közvetlen közlőről figyelhetjük az uralkodói família életének legfontosabb eseményeit. Ott állhattunk minden alkalommal a Lindo-szárny lépcsőin, amikor bejelentették előbb György, majd Sarolta és Lajos születését. Az ember könnyen esik abba a hibába, hogy hétköznapi eseményként gondoljon milderre, pedig ezekről a pillanatokról a történelemkönyvek is meg fognak emlékezni. De most, amikor Harry szélesen Meghanre mosolygott, ő két keze közé fogta a herceg balját, és a Kensington-palota kertjében összesereglett ünneplő tömeg harsány „hip, hip, hurrá!” kiáltással üdvözölte őket, még a legedzettebb riporterek is meghatódtak. Mindenki érezte, milyen varázslatos erejű e pillanat.

Carolyn és én már jóval azelőtt is tudósítottunk az újságírói körökben szimplán csak a Cégként emlegetett királyi család hétköznapijairól, hogy Meghan belépett volna közéjük. A világ bármely eldugott zugába vezetett is az útjuk, mi mindig ott voltunk Vilmos, Katalin és Harry kíséretében. Ugyanazzal a repülővel utaztunk, és ugyanazt a szédítően zsúfolt programot követtük Szingapúrtól a Salamon-szigetekig, Lesothótól Indiáig, az Egyesült Államoktól Új-Zélandig, mint ezek a fiatal királyi sarjak. Én ezekre az utazásokra mindig úgy emlékeztem vissza, mint valami osztálykirándulásra vagy iskolai táborra, mert ezeken is ugyanúgy ötvenfős buszokba zsúfolódtunk, és ugyanolyan izgatottan tolongtunk a szállodák recepciós pultjainál, hogy lehetőleg minél jobb szobát kapjunk. És az út folyamán kialakuló bajtársi szellem – nem is csak köztünk, újságírók, a személyzet tagjai vagy a biztonságiak között,

hanem még a királyi család tagjaival is – szintén valami ilyesmire emlékeztetett.

Vegyük példának azt az esetet, amikor Brazíliában, a São Pauló-i repülőtéren elveszett az útlevelém. Fejvesztve kutattam a táskámban, amikor váratlanul megcsörrent a telefonom, az egyik palotasegéd hívott. A háttérből tisztán hallottam Harry jellegzetes nevetését. Megtalálták az útlevelemet, nyilván véletlenül elejtettem valahol. Nem akarták, hogy ott ragadjak Brazíliában, ezért Harry herceg egyik testőrével átküldte az okmányt arra a terminálra, ahonnan nekem kellett tovább repülnöm a következő, Chilébe tartó géppel. Amikor legközelebb találkoztam vele, már nem a nevemen, hanem egyszerűen „Mr. Útlevelnek” szólított. Ahogy az már az angolok között szokás, ő is szívesen ugratja a másikat.

Az ilyen utak másik előnye, hogy távol a megszokott otthoni közeg kötöttségeitől itt mód nyílik őszintébb, személyesebb hangvétellű beszélgetésekre is. Épp ezen a chilei úton történt, hogy az egyik szűk körű, vacsora előtti fogadáson Harry megsúgta nekem, milyen boldogan lenne ő is amolyan „hétköznapi srác”, aki, ha úgy tartja kedve, összecsomagol és elhúz, mondjuk, Brazíliába, hogy csakis a saját szája íze szerint éljen akár egy teljes évig. Elmondta, mennyire utálja, hogy az emberek egy-egy pillanatfelvétel kedvéért lépten-nyomon a képébe nyomják az okostelefonjaikat, a profik fényképezőgépeinek állandó kattintgatásaitól pedig valósággal rosszul van.

Carolynnal mi pontosan tudtuk, hogy Harry mindig is nyomasztónak találta a palota falai közé zárt, formális keretek közt zajló életét, de ahányszor elkísértük utazásain, szinte mindig feltűnt, hogy a vidéki élet iránti vonzalmába némi szomorúság is vegyül. Tudta, milyen hiú ábránd, hogy az érkezését övező hivatalos felhajtást mellőzve kerüljön érintkezésbe az egyszerű, helyi emberekkel.

Akárcsak gyermekkorában, amikor Diána hercegné, az édesanyja különböző vidámparkokba vagy McDonald'sokba tett kiruccanásokkal

próbálta megismertetni vele az egyszerű, hétköznapi emberek életét, Harry a mai napig vágyik erre a „normalitásra”. (Milyen végtelenül mókás tudni, hogy ennek a mérhetetlen vagyonba és kiváltságok közé született kisgyereknek annak idején a Happy Meal legizgalmasabb része mindig a zacskóba rejtett apró műanyag játék megtalálása volt.)

Harry alapvetően különbözik a bátyjától, Vilmostól, aki rendszerető és gyakorlatias nagyanyjára, a királynőre üt. Harry sokkal inkább érzelmi beállítottságú és idealista típus, s épp ezt lehet a leginkább csodálni benne. Ez az erős vágya, hogy kiszabaduljon a (sorban harmadik) trónörökös béklyóiból – onnantól, hogy még a hivatalos eseményeken is megölelhesse, akit kedvel, egészen addig, hogy a frontokon, életveszélyes helyzetekben is szolgálhassa a hazáját, mint bárki más –, vitán felül az egyik legvonzóbb tulajdonsága, még akkor is, ha ezzel olykor borsot tör a királyi család többi tagjának az orra alá.

Ez a nyíltsága és szívélyessége tette lehetővé azt is, hogy egy új fejezetet nyisson a királyi család történetében, amikor beleszeretett Meghan Markle-be.

Talán szerepet játszhatott saját, kétrasszú származásom is abban, hogy ma a Sussex hercege és hercegnéje életét követő lelkes, főként fiatalokból álló rajongói tábor egyik brit tagja vagyok, mert engem is elbűvölt, amikor egy ugyancsak nem fehér bőrű amerikai színésznő, Meghan Markle beházasodott a Windsor-házba. Bár furcsán hangzik, én régebben ismerem Meghant, mint Harry. Először a 2015-ös torontói Fashion Weeken nyílt rá alkalmam, hogy elbeszélgessek vele, miután lezajlottak a nyilvános sajtóinterjúk. Elképzelhetik, mennyire meglepődtem, amikor alig egy évre rá Meg (ahogy közeli barátai és most már a férje is szólítják) meghódította a legkívánatosabb európai agglagény szívét.

Már a kapcsolatuk kezdeti szakaszában is világossá vált, hogy Harry olyan barátnőre lelt, aki ráébresztette igazi életcéljára, és felszabadította benne a társadalom perifériáján élők iránti felelősségérzetet és

humanitárius elkötelezettséget. A világ izgatottan figyelte, ahogy a ketjük kapcsolata rohamtempóban teljeseedik ki. Ott voltunk köztük mi is Carolynnal, és döbbenetn néztük, ahogy jó néhány bulvárlap mindent elkövet, hogy Meghant egy nehezen kezelhető, követelőző és törtető szerencsevadásznak állítsa be. Gúnyolódó kommentárjaikban és főcímeikben a brit sajtó egyes képviselői olykor rasszista színezetű célozgatásuktól sem riadtak vissza.

Meghant őszintén megdöbbenette ez a barátságtalan fogadtatás, hiszen ő a királyi család új tagjaként pontosan ugyanazt a lelkesedést tanúsította különböző hivatalos és jótékonyági küldetéseiben, mint annak idején gyerekkorában, amikor tizenegy évesen levelekkel bombázta a különböző amerikai vezetőket, köztük Hillary Clintont – akkoriban történetesen egy általa szexistának ítélt mosogatószer-hirdetés miatt. Meghan a szereplési előtt olykor késő éjszakába nyúlón gyűjti az anyagot, és annak alapján készíti el saját jegyzeteit, noha az ilyen feladatokra külön stábja van. „Én nem tudok másképp dolgozni” – ismerte be nekem egyszer. Nyilván ennek is része volt abban, hogy Harry őszintén azt nyilatkozta: megtalálta azt a „csapattársat”, akit mindig is keresett.

Ezért éreztem aztán teljesen abszurdnak azt a pillanatot, amikor 2020 márciusában utoljára ölelhettem meg búcsúképp Meghant a Buckingham-palota egyik fogadótermében, miután végzett a királyi család kötelékében teljesített utolsó feladatával is. Akkorra már mindenki tudta, hogy Harryvel meghozták a nehéz döntést, és a családjuk védelmében inkább lemondanak addigi szerepükről. Mindaddig csakis örömteli eseményeken találkoztunk ebben a díszes, *1844* jelű teremben, mint például a királynővel közös programokon vagy a sajtófogadásokon. Most még a malachit falikarok is mintha komorabb fényeket vetettek volna a falakon sorakozó portrékra, miközben a királyi család legújabb tagjai elbúcsúztak nemcsak a személyzet tagjaitól, hanem egész addigi életüktől.

Carolynnal részt vettünk Meghan minden programján az utóbbi időkből, de sehogy sem tudtuk elképzelni, hogy ezúttal valóban bekövetkezzen a legutolsó is. A stáb tagjai közül azok, akik kezdettől fogva tanúi voltak Harry és Meghan egymásra találásának, most szomorúan szemlélték, ahogy ilyen kurtán-furcsán véget ér ez az amúgy hepienddel kecsegtető történet: két fiatal egymásba szeret, összeházasodnak, utódaik lesznek, aztán életük végéig a királynőt szolgálják. Ehelyett most elhagyják az országot. Miközben Meghan búcsúzásképp megölelt, még odasúgta a fülembbe:

– Ez alakulhatott volna másképpen is.

Igen, Carolyn és én tanúi voltunk mind a színpalak mögötti, mind a nyilvánosság előtt zajló, jól ismert küzdelmeknek, amelyek Harry és Meghan házasságának első két évét jellemezték. Ez a fura vég azonban nem szerepelt sem az általunk megírni szánt életrajzi könyvben, sem a házaspár terveiben.

Az érvényes protokoll szerint a brit királyi család egyetlen tagjának sincs joga ahhoz, hogy hozzájáruljon egy róla készülő életrajzi mű kiadásához. Carolyn és jómagam ennek ellenére olyan szerencsések voltunk, hogy közeli ismeretség fűz bennünket a házaspár belső körének prominens tagjaihoz: a barátaihoz, közvetlen munkatársaikhoz, befolyásos udvari tanácsosokhoz és számos más, Sussex hercegével és hercegnéjével bensőséges kapcsolatot ápoló magánszemélyhez. Részt vehettünk Harry és Meghan több száz programján, jótékony célú és szabadidős utazásán Írországtól Tongáig, jóformán a világ minden szegletében, hogy ezzel is minél pontosabb képet kapjunk erről a modern királyi párról, amelynek tagjai – illesse őket dicsérettel vagy kritikával az utókor – mindvégig hívek maradtak a hitükhöz.

Omid Scobie és Carolyn Durand, London, 2020

BEVEZETÉS

A mikor hat hétre tervezett tartózkodásuk első napján megérkeztünk az utolsó csomagjaik is a kanadai Victoria város közelében található, másfél hektáron elterülő Mille Fleurs birtokra, Harry és Meghan végre fellélegezhetett. Addigra holmijuk java része már ott sorakozott a több mint ezer négyzetméteres, egyik ismerősüktől kölcsönkapott villa tágas gardróbszobájában. Immár sok ezer mérföld választotta el őket a Frogmore Cottage-től, windsori otthonuktól – de ezt csöppet sem bánták.

Bár hivatalos szerepléseiken a mosoly egy pillanatra sem tűnt el az arcukról az elutazásuk előtti hetekben, mielőtt november közepén felültek az Air Canada transzatlanti járatára a Heathrow repülőtéren, az utolsó Angliában töltött heteket aligha tarthatták életük derűs időszakának. Sussex hercege és hercegnéje három brit bulvárlapot is beperelt a magánszférájuk megsértése és telefonkódjaik feltételezett jogtalan feltörése miatt – úgy tűnt, a sajtó jobban rájuk szállt, mint valaha.

Különösen Harrynél telt be végképp a pohár. „Nem érdemelne jobbat ennél a királynő?” – harsogta a *Daily Mail* egyik főcíme, ami a herceghez is eljutott az interneten. Nem értette, miért akarja őket ilyen elszántan tönkretenni a média.

– Ezek mind fizetett trollok – panaszkodott később egyik barátjának. – Csupa gonosz troll... egyszerűen undorító ez az egész.

Aztán ahogy tovább görgette a telefonja képernyőjén a cikket, nem tudta megállni, hogy bele ne olvasson a kommentekbe is.

H & M undorítóan viselkedik.

Mindketten a királyi család szégyenfoltjai.

Sokkal jobb lenne, ha végképp megszabadulnának Harrytől és Meghantól.

Ez az utolsó komment háromezer-ötszáz lájkot kapott.

Harry azonnal megbánta, hogy megnyitotta a linket. Most is összeszorult a gyomra, mint mindig, amikor ilyen kommentekkel szembesült.

– A mai társadalom tele van dühös emberekkel, és ezt valahogy mindenki megszokta – magyarázta a barátjának. – Hová lett a jóindulat? Vajon miért ilyen ellenséges mindenki?

Harry kedélyét nemcsak a sajtó és az internetes trollok borzolták, de az egész birodalmi gépezet működése is. Alig múlhatott el anélkül egy hét, hogy személyes beszélgetéseik vagy magánügyeik részleteit – persze alaposan torzítva – ki ne szivárogtatta volna valaki a sajtónak. Úgy érezték, az udvari stábnak szinte nincs olyan tagja, akiben megbízhatnának. Eközben tovább romlott Harry addig is meglehetősen feszült viszonya a fivérével, Vilmossal.

Ha akadt bármi reményre jogosító fénypont ebben a sötét zűrzavarban, az pontosan ez a kanadai út volt, amelyen végre elmenekülhettek a nyilvánosság – vagy ahogy Meghan nevezte: a „lárma” – elől. Előre tudták, milyen gyógyító hatással lesz mindkettőjükre ez a varázslatos környék, a Vancouver-sziget vadregényes North Saanich-i körzetében megbúvó birtok levegője – főként az után a hat hónapig tartó

viharos eseménysorozat után, amelynek során májusban még első gyermekük is megszületett. És ami alatt mindkét új szülő megállás nélkül dolgozott, és tűrte a nyilvánosság szűnni nem akaró érdeklődését, ahogy az már szinte természetes is, ha az ember az angol királyi család tagja.

Bár a hamisítatlan és békés természet vette körül őket, nem sikerült megnyugodniuk. „Ez a »pihenés« végül egyáltalán nem bizonyult annak” – árulta el később egy, a párhoz közel álló forrásunk. Ami a külvilág számára idilli vakációnak tűnhetett, nekik azzal telt, hogy lázasan szövögették a terveket közös jövőjükéről. Közben a herceget végképp kiborították az udvarral folyó, szűnni nem akaró viták, az adokkapok meg a fel-felröppenő híresztelések.

Az eltelt év néhány örömhírt is tartogatott számukra, közülük a legjelentősebb persze Archie fiuk születése volt. A *Vogue* brit kiadásának szeptemberi száma, benne egy róluk megjelent cikkel, amelynek a szerkesztésében Meghan is részt vett, a magazin történetének egyik legnagyobb példányszámát produkálta. A Meghan tervezte ruhakollekció is szerepelt benne, amelynek az eladásából befolyó összeget a Smart Works nevű, munka nélküli nőket segítő jótékonyági szervezetnek ajánlotta fel. A kollekciót a cikk megjelenése után valósággal szétkapkodták a Marks & Spencer és más áruházak nőiruha-osztályairól. Harry akkoriban indította útjára a Travalystet, ezt a globális körülmények között is fenntartható utazásra kitalált kezdeményezését, amittől azt remélte, hogy örökre megváltoztatja a turisztikai szokásokat.

Harry és Meghan eredetileg is úgy tervezték, hogy dolgozni fognak kanadai tartózkodásuk idején. Bőven várt rájuk tennivaló, például, hogy létrehozzák végre nonprofit szervezetüket, és hogy továbbra is szószólói maradnak azoknak a jótékonyági programoknak, amelyeknek korábban királyi támogatói voltak odahaza. De ez a sok munka valahogy könnyebben ment a kanadai villa faborítású dolgozószobá-

jában, amelynek ablaka a gondosan ápoltság hó borította lucfenyőire nézett (igaz, sokszor végül a konyhában végezték, ahol csak olyankor álltak fel a MacBookjaiktól, ha egy kávéra vagy teára szottyant kedvük).

Döntésük, hogy külföldre távoznak ahelyett, hogy a hagyományokhoz híven a királyi család többi tagjával töltenék a karácsonyi ünnepeket a királynő Sandringham-birtokán, Norfolkban, csak rontotta a brit sajtóban kettejükéről addigra már kialakult negatív képet. Némely brit lapok „a királynő megcsúfolásának” nevezték távolmaradásukat, holott Harry még elutazásuk előtt jóváhagyta nagyanyjával – egyúttal feljebbvalójával – a terveiket. A valóságban a királynő, aki rendszeresen találkozott velük, tekintve, hogy ők is a windsori kastélyban laktak, még bátorította is őket erre az útra. Végül is Harryék a szokásoknak megfelelően a norfolki nyári rezidencián szűk családi körben töltötték vele az elmúlt két karácsonyt. A királyi család többi tagjával – köztük olykor Cambridge hercegével és hercegnéjével – is előfordult, hogy olykor kihagytak egy-egy ünnepi alkalmat.

November lévén egyelőre nyoma sem volt a karácsonyi örületnek. Kanadában még mindenki a közelgő hálaadás ünnepére készülődött, és Meghan édesanyja, Doria épp akkor jelentette be, hogy Los Angeles-i otthonából útra kel hozzájuk, Victoriába. Meghan napok óta izgatottan sms-ezett az anyjával, aki alig tudta kivárni, hogy végre megpillanthassa az unokáját, Archie-t. A kisfiú rohamos ütemben gyarapodott és meg is nőtt, amióta Doria utoljára látta nyáron. – Úgy nyúlik, hogy túlszárnyal mindenkit a korosztályában – büszkélkedett a kisfiával Meghan a barátainak, mielőtt előkapta volna a telefonját, hogy mutasson nekik néhány képet a több százból.

Bár tudták, hogy kanadai otthonuk csak átmeneti jellegű, Harry és Meghan mindent elkövetett, hogy bababaráttá varázsolják a környezetet. A bútorok éles sarkaira diszkrét gumiborítás került, és amiről

úgy vélték, hogy balesetveszélyes a kicsinek, elmozdították Archie szokásos útvonalaiból. A hat hónapos csöppség már nem is annyira kúszott-mászott, inkább totyogott az útjába eső bútorokba kapaszkodva, úgyhogy a szülei kerülni akartak minden kockázatot. Szerették volna kizárni a lesifotósok kísérleteit is. A birtok körül újabb kerítés épült, mert előre tudták, hogy előbb-utóbb feltűnnek a kíváncsiskodó teleobjektívek, és nem óhajtották, hogy a lesifotósok tönkretegyék mindennapi sétáikat Archie-val, amelyeket hol a környező erdős domboldalon, hol a homokos tengerparton tettek.

A házaspár legfőbb törekvése az volt akkoriban, hogy megvédjék a kisfiukat és a saját magánéletüket a kíváncsiskodóktól. Mindjárt azzal kezdték, hogy semmiféle királyi címet nem adtak a kicsinek. Harry már nagyon korán megszenvedte az előkelő származás minden nyűgét, amikor végig kellett néznie, miképp hajkurásszák édesanyját nap mint nap a szenzációéhes fotóriporterek, az utóbbi időben pedig Meghan is hamar megtanulhatta ugyanezt a leckét. Így hát mindketten a fejükbe vették, hogy kisfiuknak olyan jövőt kell teremteniük, amelyben a sorsát nem a születési kiváltságai és kötöttségei, hanem önnön vágyai és törekvései alakítják majd.

Az óceán partján elterülő birtokon eltöltött első napok megadták nekik azt a békét, amelyre már oly régóta vágytak. Hónapok óta most először fordult elő, hogy a házaspár – amelynek tagjai minden napjukat jogával és közös reggelivel kezdték – végre megnyugodhatott. De a békés felszín alatt heves lelki viharok dúltak. Rendkívül súlyos és felelősségteljes dilemma előtt álltak. Mert a három éve szakadatlanul tartó sajtótámadásoknak mindenképp véget kellett vetniük valahogy, és a családdal, amelyről úgy érezték, bizony nem támogatta őket eléggé ebben a zűrzavarban, szintén rendezniük kellett a viszonyukat. Jól tudták, ezen lesz még mit töprengeniük, de azt is, hogy döntésükben a szívük szavára fognak hallgatni.